

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Назва курсу <i>Обов'язковий</i> <i>/вибірковий</i>	Історія зарубіжної літератури (XVII-XVIII ст.) <i>Обов'язковий</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 014.021 Середня освіта. Мова і література (англійська) 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. 035.01 Філологія. Германські мови і література 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська)
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021–2022/ V семестр / 3 курс
Викладач	Огульчанська О.А.
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=15409
Контактний тел.	0673179787
Е-mail:	Oksanaogulchanska10@ukr.net

Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5745
Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> згідно з графіком роботи кафедри української і зарубіжної літератури.</p> <p><i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</p>

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент належить до нормативних професійного циклу. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти ознайомлюються із творами зарубіжної літератури XVII–XVIII ст., які належать до різних літературних напрямів і ідейно-філософських течій: бароко, класицизм, просвітництво тощо, а також зі зразками різних художніх явищ, жанрів, стилів, що формувались у означений період у світовому літературному процесі. Тематичний зріз: широкий спектр літературних напрямів і течій, творчість найяскравіших представників зарубіжної літератури означеного періоду крізь призму філософії, історії та інших галузей гуманітаристики.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета: засвоєння здобувачами особливостей розвитку мистецтва слова протягом різних соціокультурних епох, життєвого і творчого шляху кращих представників національних літератур; формування уявлень про специфіку розвитку літературних жанрів, стилів, напрямів XVII–XVIII ст.; збагачення духовної культури майбутніх учителів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань здобувачів про основні тенденції розвитку зарубіжної літератури означеного періоду;
- монографічне вивчення окремих літературних персоналій;
- подальший розвиток умінь та навичок аналізу епічних, ліричних, драматичних творів, їх оцінювання.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (014.01 Середня освіта. Українська мова і література)

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 12 Здатність володіти комп'ютером на рівні користувача, виявляти елементарні навички медіаграмотності

ФК 1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК 7 Володіння методологіями, інструментами і проблемами, що відносяться до всіх основних напрямів розвитку зарубіжної літератури від античності до поч. ХХІ ст.; здатність аналізувати тенденції розвитку зарубіжної літературної творчості цього періоду, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх явищ, процеси виникнення, становлення й змінності традицій у зарубіжній літературі;

ФК 9 Здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів

ФК 10 Спроможність оцінити комунікативну і/або естетичну значущість художнього тексту; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різноманітних типів текстів, у тому числі й навичками розкривати їх смисл, простежувати зв'язки із культурно-історичним контекстом епохи, враховуючи різні форми і канали передачі й кодування інформації; володіння навичками зіставляти мови культур і демонструвати взаємодію мистецтв та використовувати їх у педагогічній діяльності

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(014.01 Середня освіта. Українська мова і література)

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 6. Знає провідні тенденції розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою.

ПРН 13. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПРН 15. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.

ПРН 16. Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української і світової літератури за їх сутнісними характеристиками й у взаємодії.

ПРН 17. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 28. Керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 29. Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ 035.01 Філологія. Германські мови і література

ЗК2 Гнучкість та креативність мислення. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування мовно-літературних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

ЗК3 Комунікаційні навички. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни; вільне володіння державною мовою.

ЗК6 Аналіз та синтез. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення; здатність вчитися; автономія;

здатність вдосконалювати власне навчання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок.

ЗК7 Систематизовані загальні знання. Здатність до використання знань фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 035.01 Філологія. Германські мови і література

РН 331 - володіти формами і методами наукового пізнання, вміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрями, концепції, джерела гуманітарного знання;

РН 335 - володіти сукупністю знань про структуру мовної системи, вміти оперувати цими знаннями у процесі професійної діяльності: аналізувати, зіставляти, групувати факти мови, використовувати методи відповідного лінгвістичного опису.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ 014.021 Середня освіта. Мова і література (англійська)

ЗК1 Етичні установки. Дотримання етичних принципів; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення, навички обдумування; міцне знання професії на практиці.

ЗК2 Гнучкість та креативність мислення. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування мовно-літературних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

ЗК3 Комунікаційні навички. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни; вільне володіння державною мовою.

ЗК5 Групова робота. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, здатність до самокритики, навички роботи в команді.

ЗК6 Популяризаційні навички. Вміння спілкуватися із нефахівцями, певні навички викладання.

ЗК8 Аналіз та синтез. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення; здатність вчитися; автономія;

здатність вдосконалювати власне навчання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок.

ЗК10 Проведення наукових досліджень. Здатність до визначення наукового апарату, планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів із застосуванням методів математичної статистики. Вміння застосовувати основні пошукові методи в професійній сфері; здатність оперувати науковою термінологією, дослідницькі навички; навички управління інформацією.

ФК16 Здатність розуміти ключові літературознавчі категорії та концепції, закономірності розвитку зарубіжної літератури, зокрема літератур країн, мова яких вивчаються, провідні етапи розвитку та їхню національну специфіку в загальносвітовому літературному та культурному контекстах, аналізувати літературні феномени та художні тексти в єдності змісту і форми, з точки зору різних літературознавчих підходів, шкіл, напрямів і методологій, використовувати знання щодо сутності і специфіки художньої літератури, її родо-жанрової структури, типології літературних явищ і міждисциплінарних та інтермедіальних зв'язків, уміти здобувати і застосовувати на практиці інформацію з теоретико-літературних, історико-літературних та літературно-критичних джерел, здатність оцінювати літературні явища минулого і сучасності різних естетичних видів.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 014.021 Середня освіта. Мова і література (англійська)

РН 32 - фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

PH P1 - основ загально-теоретичних та професійних дисциплін у обсязі, необхідному для проведення науково-дослідної роботи;

PH 3310 - вміти здійснювати рефлексію, самоаналіз та самокорекцію здійснюваної професійної діяльності.

PH C1- упорядкувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в мові та літературі

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16	14	30

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються таким чином: опрацювання теми за питаннями плану, прочитання художніх творів

Якщо здобувач пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен перескласти, щоб набрати 60 балів, і тільки тоді отримає залік.

На заняттях варто бути активними, комунікабельними, творчими, не боятися запитувати, не соромитися незнання.

7. СТРУКТУРА КУРСУ
7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. Специфіка літературного процесу XVII століття						
2	Тема 1. Своєрідність розвитку зарубіжної літератури XVII ст.	Лекція (2 год.)		Опрацювати теми, що виносяться на самостійне вивчення		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 2. Особливості розвитку французької літератури XVII століття	Лекція (2 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 3. Особливості класицистичної трагедії П. Корнеля	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого

						навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
4	Тема 4. Художня своєрідність п'єс Ж. Расіна	Самостійна робота (4год.)		Опрацювати історико- літературні і теоретичні джерела за темою. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
4	Тема 5. Байкарська творчість Ж. Лафонтена	Самостійна робота (4 год.)		Опрацювати історико- літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)
2	Тема 6. Ж.-Б. Мольєр – творець класицистичної комедії	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (перший періодични й контроль)

4	Тема 7. Філософія і морально-естетичні принципи творів Монтеस्क'є	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема Особливості розвитку літератури в Іспанії. Творчість П. Кальдерона як приклад барокової літератури	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 8. Особливості розвитку літератури Англії XVII століття	Лекція(2 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 9. Творчість Дж. Донна	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший

						періодичний контроль)
4	Тема 9. Багатопроблемність творчості Мільтона.	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 10. Німецька література XVII століття . Новаторство Г. Гріммельсгаузена	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема Своєрідність розвитку зарубіжної літератури XVIII століття	Лекція(2 год.)				впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Англійська література XVIII століття Творчість Р. Бернса	Лекція(2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий періодични й контроль
2	Тема 8. «Робінзон Крузо» Д. Дефо як твір епохи Просвітництва	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий періодични й контроль
2	Сатира в романі Д. Свіфта «Мандри Гулливера»	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий періодични й контроль
4	Поетика твору Л. Бернса «Сентиментальна подорож Францією та Італією»	Самостійна робота (4 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий

						періодичний контроль
2	Література Франції XVIII століття. Багатогранність творчої спадщини Вольтера	Лекція (2 год.)				впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Аксіологія творчого світогляду Д. Дідро	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Своєрідність розвитку літератури Німеччини XVIII століття	Лекція(2 год.)				впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Й.В. Гете – письменник і мислитель німецького просвітництва	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого

						навчальног о семестру (другий періодични й контроль
2	Творчість Ф. Шіллера	Практичне заняття (2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий періодични й контроль
2	Розвиток італійської літератури XVIII століття	Лекція(2 год.)				впродовж першого навчальног о семестру (другий періодични й контроль

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Своєрідність розвитку зарубіжної літератури XVII ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Культурно-історичні умови розвитку зарубіжної літератури XVII. 2. Періодизація. 3. Ренесансний реалізм і «низове бароко». 4. Бароко як нове митецьке явище: основні естетичні засади; представники; традиції барокової літератури у літературах пізніших епох.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Класицизм – провідний напрям у літературі XVII століття. 6. Значення трактату Н. Буало «Мистецтво поетичне» для літератури класицизму.
Особливості розвитку французької літератури XVII століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні тенденції розвитку літератури Франції XVII століття. 2. Загальний огляд драматургії зазначеного періоду. 3. П. Корнель – засновник класицистичної трагедії. 4. П. Корнель і Ж. Расін – спільне і відмінне у драматичній творчості.
Особливості розвитку літератури Англії XVII століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Культурно-історичні засади розвитку літератури Англії зазначеного періоду. 2. Напрями, стилі, естетичні і філософські принципи. 3. Творчість Джона Донна. 4. Періодизація творчості Джона Мільтона.
Своєрідність розвитку зарубіжної літератури XVIII століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Культурно-історичні події у країнах Західної Європи XVIII століття 2. Хронологічні межі літератури XVIII століття. 3. Принципи провідних літературних напрямів літератури XVIII століття (класицизм, рококо, сентименталізм, преромантизм). 4. Зростання ролі літератури в житті суспільства.
Література Франції XVIII століття. Багатогранність творчої спадщини Вольтера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні естетичні і філософські принципи Вольтера. 2. Жанрове розмаїття творчої спадщини Вольтера. 3. Сюжетно-композиційні особливості філософської повісті «Кандід». 4. Багатопроблемність сатиричної поеми «Орлеанська діва». 5. Ідея «природності людини» у творі Вольтера «Простак».
Своєрідність розвитку літератури Німеччини XVIII століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Періодизація літератури Німеччини XVIII століття. 2. Вплив філософії Готфріда Вільгельма Лейбніца на розвиток літератури. 3. Діяльність гуртка «бурі й натиску». Характеристика героя «штюрмерських» творів. 4. Періодизація і проблематика творів Лессінга. 5. Творчість Й. Гете.
Англійська література XVIII століття Творчість Р. Бернса	<ol style="list-style-type: none"> 1. Періодизація літератури Англії XVIII століття. 2. Розвиток просвітницького роману.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Автобіографізм і народність творчості Р. Бернса. Мотиви поетичного доробку. 4. Вплив творчості Р. Бернса на літературу доби романтизму.
Розвиток італійської літератури XVIII століття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку італійської літератури у добу Просвітництва. 2. Принципи і новаторство «комедії dell'arte». 3. Внесок К. Гольдоні у розвиток італійського театру. 4. Казки-ф'яби у творчому доробку К. Гоцці

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Особливості класицистичної трагедії П. Корнеля	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головні етапи життя й творчості П'єра Корнеля. 2. Драматургія П. Корнеля: традиції і новаторство. 3. Трагікомедія П. Корнеля «Сід» як класицистичний твір: <ol style="list-style-type: none"> а) художні та історичні джерела твору; б) головний конфлікт п'єси, його причини, особливості розвитку; в) герої трагікомедії як носії певних ідей, глибокий психологізм образів; г) образ короля, вагомість його рішень у творі; д) правило трьох єдностей. 5. Полеміка навколо «Сіда».
Ж.-Б. Мольєр – творець класицистичної комедії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головні етапи життя й творчості Ж.-Б. Мольєра. 2. Творча історія комедії «Тартюф». 3. Особливості головного конфлікту, специфіка фіналу комедії «Тартюф». 4. Комедія «Дон Жуан»: історія створення, філософська проблематика, система образів комедії «Дон Жуан»: своєрідність трактування образу головного героя. Інтерпретація образу Дон Жуана у XVIII–XX століттях.

	<p>5. Сатирико-комедійні типи в комедії «Міщанин-шляхтич».</p> <p>6. «Високий» комізм драматургії Мольєра.</p>
<p>«Робінзон Крузо» Д. Дефо як твір епохи Просвітництва</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Англійська література на межі XVII–XVIII ст.: огляд розвитку. 2. Головні етапи життя й творчості Д. Дефо. Розмаїття його творчості. 3. «Робінзон Крузо» в його зв'язках з традиціями документального жанру. 4. Сюжетна організація роману. 5. Образ Робінзона – людини нової буржуазної Європи. 6. Образ П'ятниці як втілення «природної людини». 7. Місце роману Дефо в світовій літературі.
<p>Сатира в романі Д. Свіфта «Мандри Гуллівера»</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головні етапи життя й творчості Д. Свіфта. 2. Жанрова своєрідність твору «Мандри Гуллівера». 3. Країни, які відвідав Гуллівер: звичаї, спосіб життя, ідеологія. 4. Образ Гуллівера. 5. Парадокси Свіфта. 6. Особливості фантастики й соціальної сатири в романі.
<p>Аксіологія творчого світогляду Д. Дідро</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. I Епоха Просвітництва у Франції, її революційний характер. Етапи розвитку, літературні напрями, жанри. 2. Головні етапи життя й творчості Д. Дідро. 3. Естетичні погляди Дідро. 4. Втілення у романі «Черниця» філософсько-естетичних поглядів Дідро: <ul style="list-style-type: none"> - основа сюжету роману; - жанр, форма оповіді; - образ Сюзанни як «природної людини»;

	<ul style="list-style-type: none"> - алегоричний зміст образу монастиря; - стильова своєрідність роману. <p>5. Проблематика філософської повісті «Небіж Рамо».</p>
<p>Й.В. Гете – письменник і мислитель німецького просвітництва</p>	<p>1. Життєвий шлях великого просвітителя Й. В. Гете. Загальна характеристика його творчості.</p> <p>Основні теми та мотиви лірики Гете.</p> <p>1. Сентиментальний роман «Страждання молодого Вертера»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості жанру; - основний конфлікт твору; - характеристика головного героя роману; - психологізм та соціальність твору. <p>4. Трагедія «Фауст»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роль Мефістофеля в пошуках Фауста; - образ Маргарити. Специфіка її трагедійності; - фантастичні образи міфологічного походження; - світове значення «вічного образу» Фауста. <p>5. Вплив творчості Гете на розвиток європейської літератури.</p>
<p>Творчість Ф. Шіллера</p>	<p>1. Творчий шлях Ф. Шіллера.</p> <p>2. Штюрмерські драми: визначення, особливості.</p> <p>3. Проблематика, сюжетно-композиційні особливості творів «Розбійники», «Підступність і кохання».</p> <p>4. Історичне тло драми «Вільгельм Телль». Образна система. Своєрідність хронотопу твору.</p>

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Художня своєрідність п'єс Ж. Расіна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шлях до театру Ж. Расіна. 2. Філософія янсеністів Паскаля як один із чинників формування принципів Ж. Расіна. 3. Категорія художнього часу у п'єсах Ж. Расіна. 4. «Андромаха» і «Федра» – спільне і відмінне. Проблематика, образна система п'єс.
Байкарська творчість Ж. Лафонтена	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях письменника. 2. Тематика і проблематика байок Ж. Лафонтена. 3. І. Тен про байки Ж. Лафонтена.
Творчість Дж. Донна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях Джона Донна. 2. Школа поетів-метафізиків і творчість Джона Донна. 3. Тематичне розмаїття поетичної творчості Джона Донна. 4. Жанрові особливості збірки «Священних сонетів».
Особливості розвитку літератури в Іспанії. Творчість П. Кальдерона як приклад барокової літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях письменника. 2. Жанрові особливості творів П. Кальдерона. 3. Символіка твору «Життя – це сон». 4. Образна система, хронотоп твору «Життя – це сон».
Багатопроблемність творчості Мільтона.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях письменника. 2. Релігія і політика у творчості Мільтона. 3. Філософічність і біблійні мотиви у творі «Втрачений рай». 4. Сильові особливості поеми «Втрачений рай». 5. «Втрачений рай» у працях українських і зарубіжних дослідників.
Німецька література. Новаторство	<ol style="list-style-type: none"> 1. Органічне поєднання художнього вимислу і реальних фактів у творі

Г. Гріммельсгаузена	<p>«Симпліцій Симпліциссімус»</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Трансформація художніх засобів бароко у творі. 3. Історичні події у романі Г. Гріммельсгаузена
Філософія і морально-естетичні принципи творів Монтеस्क'є	<ol style="list-style-type: none"> 1. Монтеस्क'є – великий мислитель свого часу. 2. Образ Франції у творі «Перські листи». 3. Багат шаровість роману «Перські листи». 4. Значення творчого доробку Монтеस्क'є на подальший рух культурно-мистецької думки.
Поетика твору Л. Бернса «Сентиментальна подорож Францією та Італією»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення роману «Сентиментальна подорож Францією та Італією». 2. Сюжетні особливості твору. 3. Сюжетотворче значення часопростору твору. 4. Образна система.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу освітнього компонента проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР),</p>
---	--

	<p>то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є залік, що є сумою двох КТ.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішує більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,</p>

	допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішує окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 60 і більше балів, отримує залік цього освітнього компоненту. Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Семінар-дискусія, проектні технології, інтелект-карта, інтерактивна лекція, рольові ігри і/або ситуації.

Поточний, індивідуальні завдання, тести, модулі до двох періодичних контролів, підсумковий контроль.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бітківська Г. Динниченко Т.А Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття. Практикум. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 160 с.
2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIIIст.: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2009. 289 с.
3. Данильчук О.М. Історія зарубіжної літератури XVII–XIX ст. Класицизм. Бароко. Просвітництво. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм: навч. посіб. Миколаїв: НУК, 2020. 140 с.
4. 3. Шарова Т. М., Землянська А. В. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIIIст.: навч. посіб. Харків: Майдан, 2011. 263 с.
5. Удовіченко Г. Курс лекцій з дисципліни «Історія зарубіжної літератури» [Текст]: для студ. Спец. 035 «Філологія», ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. Нац. Ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. Іноземної філології та перекладу; Г. М. Удовіченко. Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2019. 121 с.

Додаткова

6. Бабенко В. Тяглисть традиції, закономірності поетичних прийомів, переосмислення канонічного канону dell'arte. жанрова трансформація commedia civile rusticale у commedia dell'arte (італійська драматургія) // Збірник наукових праць (філологічні науки) № 13, 2019 р. С. 63–69.
7. Баласанян Н Театр як антропологічна модель «дзеркала життя» та виховна стратегія гри у філософії Ф. Шиллера // Серія «Теорія культури і філософія науки» 2020 Випуск / Issue 62. С. 26–34
8. Білецький В. Соціально-філософські погляди Джонатана Свіфта (на прикладі «Казки бочки»). *Схід*. 2014. №3 (129). С. 78–80.
9. Варецька С. Типологічна спорідненість бароко і просвітництва в Німеччині // Вісник Львівського університету. Серія : іноземні мови. 2009. №16.
10. Гальчук О. Героїчна людина чи людяний герой? (Трансформація агіографічних мотивів у західноєвропейській та українській прозі XVIII – XIX ст.) Київська старовина (3). 2004. С. 92–96.
11. Гвоздев О. З історії театру і драми / Из истории театра и драмы. Академия, 1923 г. Переклад з рос. Львів, 2008. 200 С. 6–11.
12. Зуєнко М. Від раю до пекла як традиційний бароковий мотив («Втрачений рай» Дж. Мільтона, «Мертві душі» М. Гоголя) // Філологічні науки. 2014. № 16. С. 24–30.
13. Данченко М. Витоки німецької літературної казки рококо в першій половині XVIII ст. // НАУКОВІ ЗАПИСКИ НАУКМА. 2016. Том 179. Теорія та історія культури. С. 64–67.
14. Євченко А. Карло Гольдоні як реформатор італійського театру // Соціально-гуманітарний вісник, 2019. № 2.
15. Кравець Ярема Іван Франко та іспанська література // Слово і Час. 2012. №6. С. 18–28.
16. Кудрявцев М. Жанр комедії у світовій драматургії: генеза, еволюція, тенденції і явища // Наукові праці Кам'янець-Подільського університету, 2013. № 5
17. Легка О. Джон Мільтон та Іван Франко: генії на роздоріжжі // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 55. С. 298–303
18. Лімборський І. "Історія людства є нічим іншим, як картиною злочинів і нещастя". До вивчення повісті Вольтера "Простак" // Зарубіжна література в школах України. 2009. № 10. С. 10–12.
19. Маркова М. Осмислення проблеми петраркізму Джона Донна у літературознавчому дискурсі // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2016. № 2 (12). С. 67–73.
20. Маркова М. Джон Донн: ступаючи на terra incognita // «Молодий вчений». 2017. № 4.3 (44.3). С. 146–150.
21. Маслюк О. Фауст як матриця людини невпинного пошуку: Урок-осмислення образу головного героя однойменної трагедії Й.В. Гете // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2008. №3. С. 47–50.

- 22.Матвіїшин В. Бомарше та його весела трилогія про Фігаро // Бомарше П.О.К. де. Севільський цирульник : [комедії] / [пер. з фр.]. Х. : Фоліо, 2008. С. 3–18. URL : http://shron.chtyvo.org.ua/Bomarshe_Pier-Ogiusten_Karon_de/Sevilskyi_tsyrulnyk_zbirka.pdf.
- 23.Наняк Юлія Микола Лукаш як перекладач “Фауста” Йогана Вольфганга Гете // Наукові виклади 3 / 2010. Літературознавство. С. 61–64.
- 24.Рустамова Т. Басня в межкультурній інтеграції // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019 № 38. Том 2. С. 33–35.
- 25.Северіна К. Риси Прометея в образі Сатани (за поемою Дж. Мільтона «Втрачений рай») // Матеріали II Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «МОВА, ОСВІТА, НАУКА В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ». С. 148–149.
- 26.Смольницька О Міфологізм у сонеті Джона Мільтона «On his deceased wife» і вірші віри вовк «альцеста»: спроба компаративного аналізу «Молодий вчений». № 6 (46). червень, 2017. С. 172–178.
- 27.Снегірьова В. Література класицизму. Мольєр «Міщанин-шляхтич» // Всесвітня література в сучасній школі. № 3. – 2017.
- 28.Огерук В. Абсурд як один із засобів творення роману "Мандри Гуллівера" Джонатана Свіфта URL : <https://litgazeta.com.ua/articles/absurd-yak-odyn-iz-zasobiv-tvorennya-romanu-mandry-gullivera-dzhonatana-svifta/>
- 29.Пономаренко О. Специфіка взаємодії рококо і сентименталізму в романі Л. Стерна «Сентиментальна подорож по Франції та Італії» в образі головного героя // Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2014.№10. Т.2. С. 20–22
- 30.Ревук Ю. Когнітивний простір образу Дон Жуана усвітової літературі // Філологічний часопис, вип. 2 (10) / 2017. С.242–254.
- 31.Тіхоненко С. Роль жанрової специфіки роману Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера» у формуванні авторської моделі світу. URL : <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=35369185>
- 32.Тіхоненко С. Гротескні образи в романі Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера» // Філологічні науки в умовах сучасних трансформаційних процесів: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 10-11 листопада 2017 р. – Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2017. С. 25–28.
- 33.Тіхоненко С. Гротескні форми II частини роману Джонатана Свіфта «Мандри Гуллівера» // Traektoriâ Nauki = Path of Science. 2017. Vol. 3, No 11. С.1001–1015.
- 34.Шалагінов Б. «Фауст» Й. В. Гете і проблема духовної сутності людини в німецькій літературі на рубежі 18-19 ст. : автореф дис. ... доктора філолог. наук : 10.01.04. Київ, 2003. 43 с.

- 35.Шалагінов Б. «Фауст» Й. В. Гете: Містерія. Міф. Утопія: До проблеми духовної сутності людини в німецькій літературі на рубежі 18–19 ст.: Монографія. Київ : Вежа, 2002. 280 с.
- 36.Шалата Олег "Робінзон Крузо" Д. Дефо і "Гулливерові подорожі" Дж. Світа в Україні (рецепційно-компаративістична аналітика) // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія: Історія, № 7. С. 24–27.
- 37.Шевців Г., Шевців Р. Творчий доробок й.-в. Гете в рецепції Івана Франка //Проблеми гуманітарних наук. Випуск 34. Філологія. 2014. С. 239–247.

15. Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
2. <http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/author/index.html> – інформація про зарубіжних письменників, чия творчість вивчається у школі.

Список творів для обов'язкового прочитання

Корнель П. „Сід”

Расін Ж. „Андромаха”, „Федра”

Кальдерон П. „Життя – це сон”, „Саламейський алькальд”

Мільтон Дж. „Втрачений рай”

Гріммельсгаузен Г. „Симпліцій Симпліциссімус”

Лафонтен Ж. Байки

Гонгора Л. де “Самотність”

Мольєр Ж.-Б. „Дон Жуан”, „Тартюф”, „Скупий”, „Удаваний хворий”, „Міщанин-шляхтич”, „Мізантроп”

Монтеск'є Ш.“Перські листи”

Філдінг Г. „Історія Тома-Джонса, знайди”

Свіфт Дж. „Мандри Гуллівера”, „Казка бочки”
Дефо Д. „Робінзон крузо”
Вольтер „Кандід”, „Орлеанська діва”, „Простак”
Дідро Д. „Черниця”, „Небіж Рамо”
Бомарше П.О. „Весілля Фігаро”, передмова до п'єси „Євгенія”
Руссо Ж.-Ж. „Нова Елоїза”
Стерн Л. „Сентиментальна подорож”
Лессінг Г.Е. „Мінна фон Барнгельм”, „Натан Мудрий”
Гете Й.В. „Фауст”, „Страждання молодого Вертера”, балади
Шіллер Ф. „Розбійники”, „Підступність і кохання”, балади
Бернс Р. Поезія
Гоцці К. „Любов до трьох апельсинів”, „Принцеса Турандот”
Гольдоні К. „Трактирниця”

Контрольні питання до курсу

1. Основні художні системи у мистецтві XVII ст.
2. Нове бачення світу та людини в літературі XVII ст.
3. Особливості просвітницького реалізму у романі Г. Гріммельсгаузена “Сімпліцій Сімпліціссимус”.
4. Художнє новаторство Г. Гріммельсгаузена у жанрі шахрайського роману.
5. Основні ознаки літератури бароко.
6. Бароко як художній синтез традицій середньовіччя та Ренесансу.
7. Роль символів та алегорій в естетиці бароко.
8. “Метафізична поезія” як стильова течія у бароковій літературі.
9. Луїс де Гонгора-і-Арготе як майстер барокової поезії.
10. Ідейно-художній аналіз поеми Л. Де Гонгори “Самотність”.
11. Світські та релігійні мотиви лірики Джона Донна.
12. Універсальність картини всесвіту в поемі Дж. Мільтона “Втрачений рай”.
13. Риси барокового світосприйняття у драмі П. Кальдерона “Життя – це сон”.
14. Філософські проблеми та основні конфлікти драми Кальдерона “Життя – це сон”.
15. Особливості поетики драми Кальдерона “Життя – це сон”.
16. Сутність і призначення людини на землі у розумінні П. Кальдерона.

17. Розкриття поняття “честь” у творі П. Кальдерона “Саламейський алькальд”.
18. Історичні умови виникнення класицизму у Франції.
19. Раціоналізм як філософська основа класицизму.
20. Основні принципи та ознаки класицизму як художнього напрямку.
21. Канонічність естетичних норм і правил класицизму як художнього напрямку.
22. Етапи розвитку класицизму.
23. Ієрархія жанрів і стилів у літературі класицизму.
24. Значення античної спадщини для естетики класицизму.
25. Ідеали літератури класицизму.
26. П'єр Корнель і Жан Расін – творці класицистичної трагедії.
27. Основа конфлікту у драматургії П. Корнеля.
28. Ідейно-художній аналіз трагедії П. Корнеля “Сід”.
29. Особливості побудови жіночих образів у драматургії Ж. Расіна.
30. Тип героя-гравця у трагедії Ж. Расіна “Андромаха”.
31. Естетичні погляди та художні відкриття Мольєра.
32. Змістова та художня своєрідність комедії Мольєра.
33. Засоби комічного у п'єсах Мольєра.
34. Система образів та особливості жанру п'єси Мольєра “Міщанин-шляхтич”.
35. Традиції класицизму та новаторство Мольєра у комедії “Міщанин-шляхтич”.
36. Ідейний зміст та основні конфлікти комедії Мольєра “Тартюф”.
37. Особливості побудови образної системи у творах Мольєра.
38. Новаторство Лафонтена у жанрі байки.
39. Тематичне розмаїття байкової творчості Лафонтена.
40. Естетичні погляди Монтеск'є.
41. Просвітницький характер твору Монтеск'є “Перські листи”.
42. Ідейний зміст праці Монтеск'є “Дух законів”.
43. Провідні концепції Просвітництва.
44. Художні напрями в літературі XVIII ст.
45. Класицизм XVII–XVIII ст.: схожість і відмінність.
46. Видатні представники літератури англійського Просвітництва.
47. Англійський роман як видатне явище літератури Просвітництва.

48. Просвітницька концепція Д. Дефо у романі “Робінзон Крузо”.
49. Характеристика образу головного героя роману “Робінзон Крузо” Д. Дефо як людини доби Просвітництва.
50. Об’єкт сатири у романі Дж. Свіфта “Мандри Гуллівера”.
51. Художній аналіз роману Дж. Свіфта “Мандри Гуллівера”.
52. Погляди Г. Філдінга на людину та її природу (за романом “Історія Тома Джонса, знайди”).
53. Драматургічна діяльність Г. Філдінга.
54. Зв’язок традицій в англійському романі (на прикладі творів Г. Філдінга і Т. Смоллета).
55. Особливості стилю Т. Смоллета.
56. Специфіка сентименталізму в різних західноєвропейських країнах.
57. Л. Стерн як творець сентименталізму в художній літературі.
58. Художні особливості прози Л. Стерна.
59. Характерні ознаки сентименталізму як художнього напрямку в літературі.
60. Франція як центр просвітницького руху XVIII ст., його ідеологи.
61. Вольтер як видатна постать французького і загальноєвропейського Просвітництва.
62. Змістове і жанрове розмаїття творчості Вольтера.
63. Висвітлення Вольтером просвітницьких ідей у філософських повістях.
64. Ідейний зміст і художня структура філософської повісті Вольтера “Простак”, сенс її назви.
65. Боротьба ідеалістичного та матеріалістичного світоглядів у повісті Вольтера “Кандід”.
66. Місце Д. Дідро в історії французького Просвітництва.
67. Антиклерикальний пафос роману Д. Дідро “Черниця”.
68. Естетичні міркування у повісті-діалозі Д. Дідро “Небіж Рамо”.
69. Новаторство Бомарше у драматургії.
70. Просвітницький характер комедії Бомарше “Весілля Фігаро”.
71. Теорія “природної людини” або “природного стану” Ж.-Ж. Руссо.
72. Сентименталізм і роман Руссо “Нова Елоїза”.
73. Розробка просвітницьких ідей у романі Ж.-Ж. Руссо “Нова Елоїза”.
74. Своєрідність розвитку Просвітництва в Німеччині. Рух “Бурі й натиску”.
75. Естетичні теорії Й. Гамана та Й. Гердера та їх вплив на літературу Німеччини.
76. Новаторство Г.Е. Лессінга в німецькій драматургії.
77. Ідейно-художній аналіз драми Г.Е. Лессінга “Натан Мудрий”.
78. Просвітницький характер твору Г.Е. Лессінга “Мінна фон Барнгельм”.

- 79.Багатогранність творчості Гете, жанрове і стильове розмаїття його творів.
- 80.“Фауст” Гете – один із найвидатніших творів світової літератури.
- 81.Пошуки Фаустом сенсу буття і призначення людини.
- 82.Фауст і Мефістофель: роль їх протистояння.
- 83.Сентименталістський характер роману “Страждання молодого Вертера”.
- 84.Порівняльна характеристика балад Ф. Шіллера та Й.В. Гете.
- 85.Ф. Шіллер як виразник просвітницьких ідей свободи і справедливості, його участь у русі “Буря і натиск”.
- 86.Основна проблематика і гуманістичний характер драм Ф. Шіллера “Розбійники”, “Підступність і кохання”.
- 87.Змістова і художня своєрідність драми Ф. Шіллера “Вільгельм Телль”.
- 88.Особливості італійського Просвітництва.
- 89.Новаторство К. Гоцці та К. Гольдоні у драматургії.
- 90.Ідейно-художній аналіз ф’яб у творчості К. Гоцці.